

INFORME TRIMESTRAL DE CONJUNTURA LABORAL

MONOGRÀFIC. 2T 2013

Els majors de 45 anys en el mercat de treball. Evolució i situació actual.

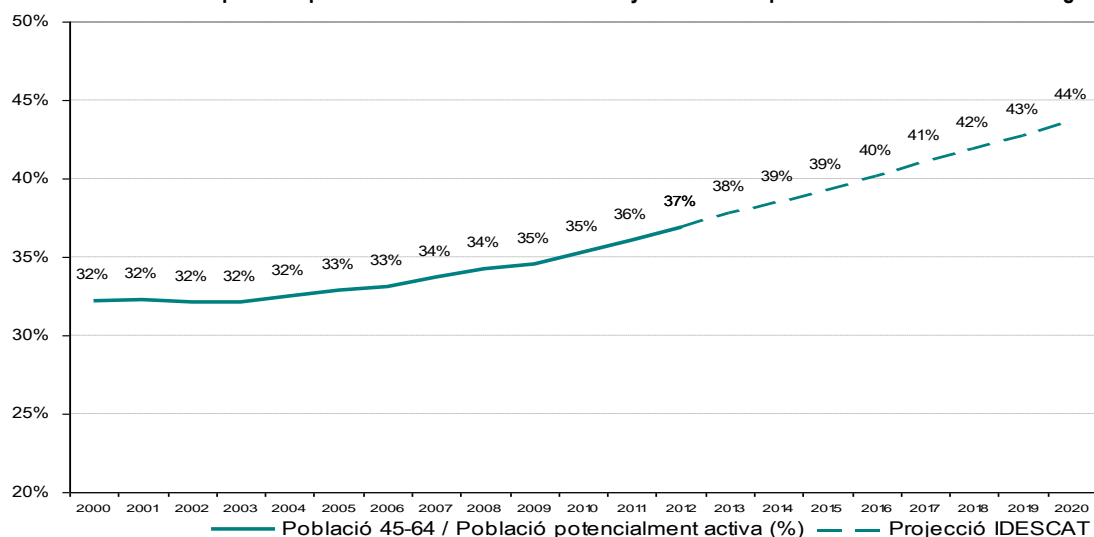
Condicionaments demogràfics, normatius i culturals fan dels majors de 45 anys un col·lectiu a seguir en quant a la seva situació en el mercat de treball. El progressiu envelliment de la població està comportant un endarreriment de la mitjana d'edat de les jubilacions. A la vegada, l'actual conjuntura econòmica amb un mercat de treball cada vegada menys estable i més precari porta que les persones majors de 45 anys siguin un dels col·lectius amb majors dificultats d'inserció laboral.

L'objectiu d'aquest article és estudiar la situació de les persones majors de 45 anys en el mercat de treball. Valorar la seva magnitud, estudiar la seva evolució i comparar l'impacte de la crisi amb el total de la població activa seran part del contingut d'aquest monogràfic.

Magnitud poblacional. Evolució i projeccions.

Les persones majors de 45 anys potencialment actives (de 45 a 64 anys) suposen el 37% del total de la població potencialment activa (de 16 a 64 anys). La magnitud d'aquest col·lectiu ha anat augmentant de manera progressiva, i les projeccions demogràfiques mostren un creixement continuat, arribant, al 2020 al 44% de la població potencialment activa al Baix Llobregat.

Gràfic 1. Evolució de la població potencialment activa de 45 a 64 anys 2000-2012 i previsió 2013-2020. Baix Llobregat.

Font: OC-BL a partir de les dades de l'IDESCAT.

Nota: la projecció de població 2013-2020 correspon a l'escenari mitjà de l'IDESCAT.

L'estudi de projecció demogràfica de la Comissió Europea (The 2012 Ageing Report), dibuixa 3 períodes respecte la composició demogràfica i el seu impacte en el mercat de treball per al conjunt de la Unió Europea: 1) del 2007 al 2012 l'envelliment de la població es comença a observar tot i que encara no mostra un saldo negatiu en quant a la població activa; 2) del 2013 al

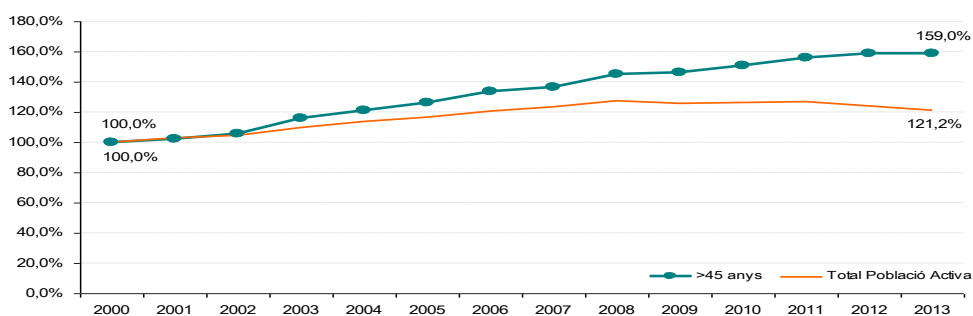
2021 es preveu un increment de les taxes d'ocupació per l'increment de les jubilacions massives de la generació del baby boom més que no pas per la creació d'ocupació o la incorporació de noves generacions a la població activa i 3) del 2022 en endavant l'envelliment de la població domina la població activa tot suposant un repte per als Estats membres.

Població activa/població inactiva. Magnitud, evolució i característiques.

El pes de la població més gran de 45 anys en el conjunt de la població activa (que està ocupada o cerca de manera activa feina) ha anat augmentant de manera progressiva. En el 2000 aquest col·lectiu representava el 29,5% del total de la població activa de Catalunya, en el 2013, aquest percentatge arriba al **38,8%** del conjunt de la població.

L'increment del seu pes seria positiu si fos acompanyat per un augment progressiu del conjunt de la població activa. L'evolució de la població activa des de l'any 2000, tan els més grans de 45 anys com el conjunt de la població han augmentat. Tot i amb això, mentre entre el col·lectiu dels més grans de 45 aquest creixement ha estat continu i progressiu, s'observa en els darrers anys un descens d'aquest increment entre el conjunt de la població.

Gràfic 2. Evolució de la població activa. Majors de 45 anys i total de la població. Catalunya. Base 2000 (2000=100)

Font: OC-BL a partir de les dades publicades de l'Enquesta de Població Activa a l'IDESCAT. Les dades corresponen al segon trimestre de cada any.

Taula.1. Evolució taxa d'activitat. Catalunya.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total >45 anys (de 45 a 64 anys)	60,3	61,0	61,6	65,6	66,3	66,8	68,4	68,6	71,5	71,0	71,7	73,2	73,8	73,7
Total població activa (de 16 a 64 anys)	71,1	72,3	72,5	74,4	75,6	75,7	76,4	76,7	78,1	77,2	77,9	78,8	78,0	77,9
Diferencial	10,7	11,3	11,0	8,8	9,3	8,9	8,0	8,2	6,5	6,2	6,2	5,6	4,1	4,2

Font: OC-BL a partir de les dades publicades de l'Enquesta de Població Activa a l'IDESCAT. Les dades corresponen al segon trimestre de cada any.

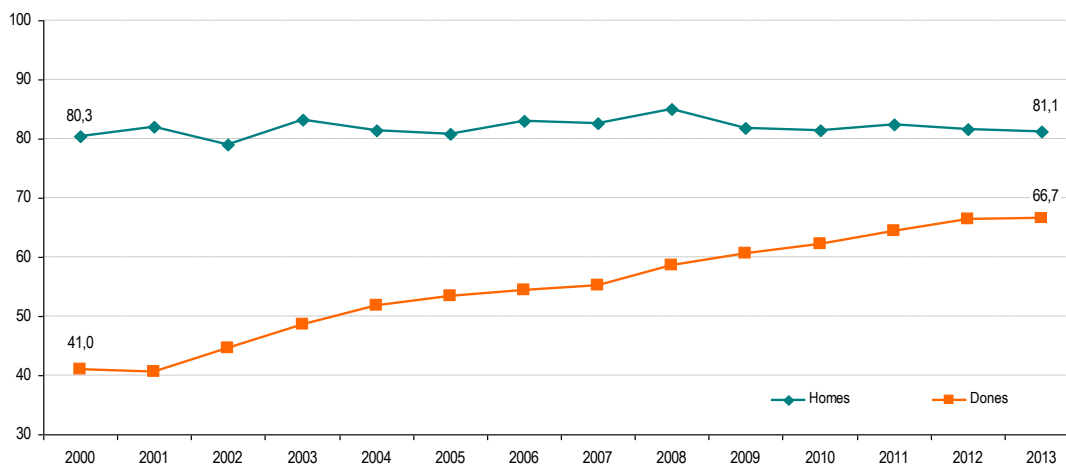
El creixement de la població activa dels majors de 45 anys des de l'any 2000 té nom de dona. Si es compara l'evolució de la població activa d'aquest col·lectiu per sexe, s'observa que el creixement és degut principalment a les dones.

Com es deia en el monogràfic [la situació de les dones en el mercat de treball](#), la incorporació generalitzada de les dones a l'activitat remunerada ha estat un dels trets característics del mercat de treball. La taxa d'activitat femenina ha augmentat en 34 punts percentuals en els darrers 30 anys, mentre que entre els homes s'ha reduït sensiblement. Els canvis generacionals en les pautes de participació en el mercat de treball i la combinació de factors econòmics i culturals permeten explicar aquesta transformació.

L'increment de la població activa femenina és un tret generalitzable en el conjunt de la Unió Europea. Així, l'EUROSTAT apunta el darrer creixement de la població activa a la incorporació o

reincorporació de les dones majors de 50 anys al mercat de treball remunerat més que no pas per la incorporació de noves generacions. En l'informe Ageing Report de la Comissió Europea, apunta que són els Estats del Sud d'Europa els que més observaran aquesta tendència.

Gràfic 3 . Evolució taxa d'activitat de les persones majors de 45 anys segons sexe. Catalunya.

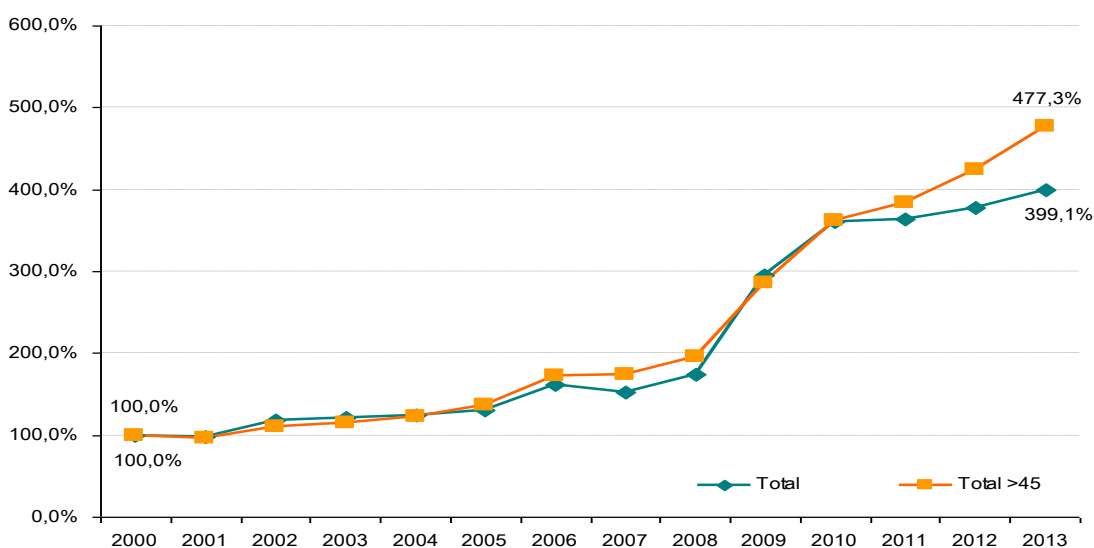
Font: OC-BL a partir de les dades publicades de l'Enquesta de Població Activa a l'IDESCAT. Les dades corresponen al segon trimestre de cada any.

Atur i contractació.

El 43% de les persones aturades registrades a les oficines de treball al Baix Llobregat eren majors de 45 anys. El pes d'aquest col·lectiu en el conjunt d'aturats s'ha incrementat en 7 punts percentuals respecte el 2000.

L'evolució de l'atur registrat entre el total de la població aturada i el col·lectiu de majors de 45 anys observa una tendència similar fins al 2010, on el creixement de l'atur registrat és molt més acusat entre aquest col·lectiu que entre el conjunt de la població.

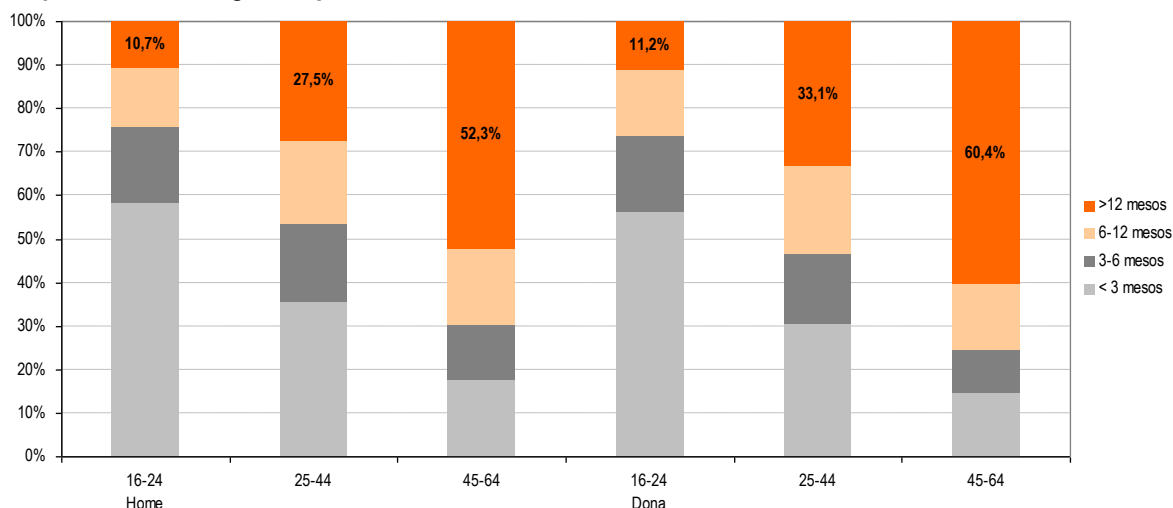
Gràfic 4. Evolució d'atur registrat. Baix Llobregat. Base 2000 (2000=100)

Font: OC-BL a partir de les dades publicades pel Departament d'Empresa i Ocupació. Les dades corresponen al darrer dia del mes de març de cada any.

Un dels elements que més preocupa de l'atur registrat de les persones majors de 45 anys és la durada de la demanda d'ocupació d'aquest col·lectiu. El 60% de les persones aturades amb una demanda d'ocupació superior a un any eren majors de 45 anys. Si discriminem aquestes dades per sexe, les dones majors de 45 anys són les que tenen un major percentatge de persones aturades de llarga durada.

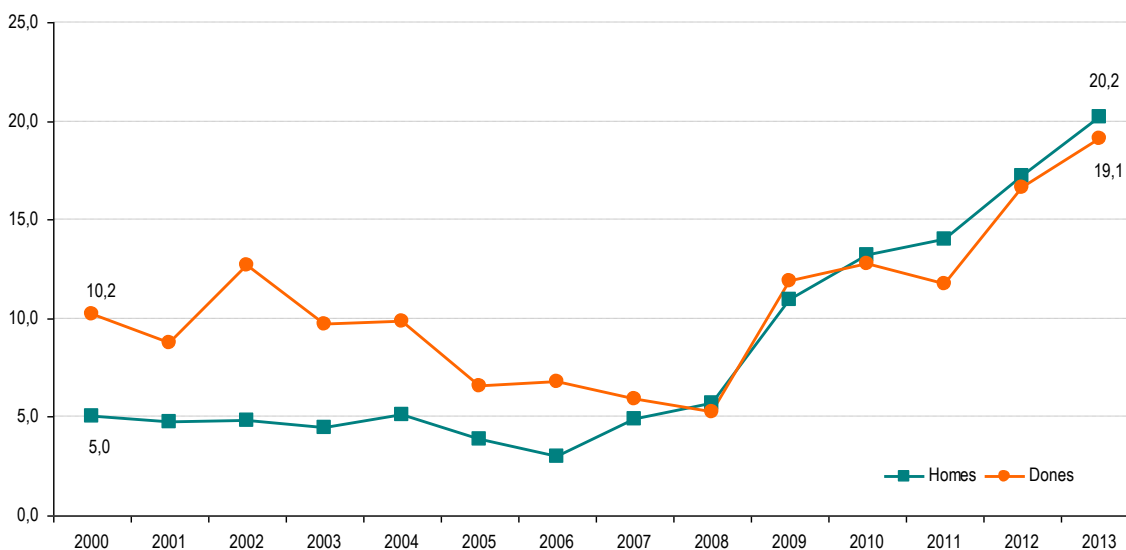
Gràfic 5. Distribució de la població aturada de cada grup de sexe i edat per durada de la demanda d'ocupació. Baix Llobregat. Març 2013.

Font: OC-BL a partir de les dades publicades pel Departament d'Empresa i Ocupació. Les dades corresponen als registres de persones aturades del darrer dia del mes de març.

Com ja s'ha observat, l'atur registrat en aquest col·lectiu ha patit la crisi de manera més acusada que el conjunt de la població, sent els homes els que més han patit el creixement de l'atur registrat en aquests darrers anys. Del 2000 al 2008 la taxa d'atur estimat era superior entre les dones majors de 45 anys que entre els homes, però a partir del 2009, el creixement de la taxa d'atur masculina és molt més acusada situant-se, des del 2010, per sobre de la femenina.

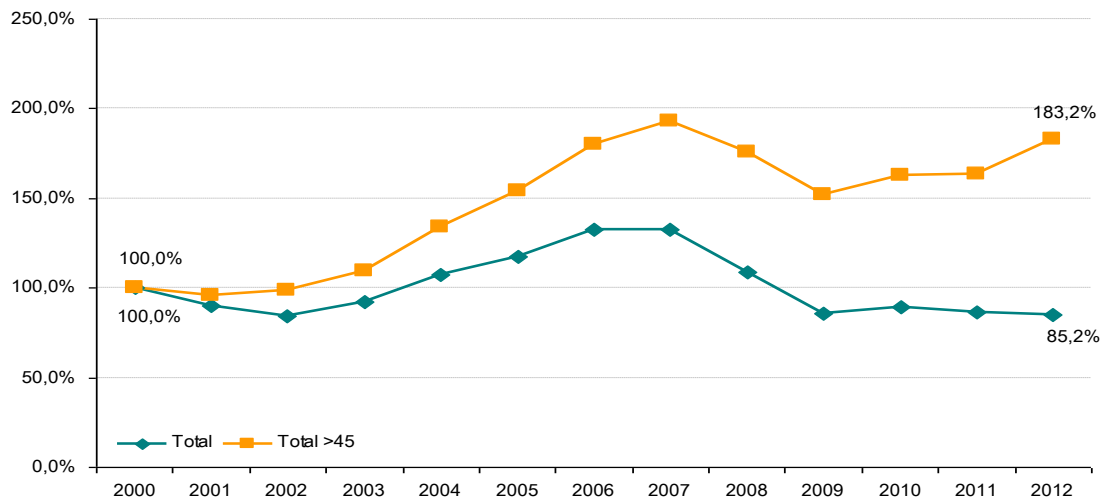
Gràfic 6. Evolució de la taxa d'atur estimat de les persones majors de 45 anys segons sexe. Catalunya.

Font: OC-BL a partir de les dades publicades de l'Enquesta de Població Activa a l'IDESCAT. Les dades corresponen al segon trimestre de cada any.

El 18,4% dels contractes registrats en el 2012 van estar signats per persones majors de 45 anys. Mentre que en el conjunt de la població ha disminuït el nombre de contractes signats des del 2000, entre el conjunt de majors de 45 anys, el nombre de contractes registrats ha incrementat. Aquesta dada podria dibuixar un cert optimisme entre aquest col·lectiu, però, malauradament va acompanyada d'una creixent inestabilitat laboral.

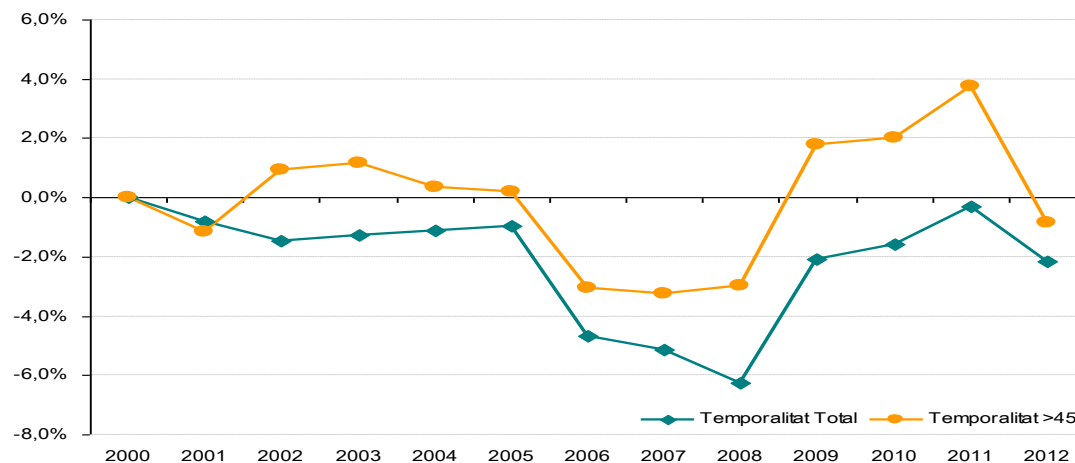
Gràfic 7. Evolució dels contractes registrats. Baix Llobregat. Base 2000 (2000=100)

Font: OC-BL a partir de les dades publicades pel Departament d'Empresa i Ocupació. Les dades corresponen a la suma anual de contractes registrats.

Si s'observa l'evolució de la temporalitat contractual, l'increment de la mateixa entre els majors de 45 anys és significativament superior a la del conjunt de la població.

Gràfic 8. Variació interanual de la temporalitat contractual. Baix Llobregat.

Font: OC-BL a partir de les dades publicades pel Departament d'Empresa i Ocupació. Les dades corresponen a la suma anual de contractes registrats.

Tot i que l'augment dels contractes registrats entre els majors de 45 anys és generalitzat, l'increment registrat entre les dones és superior.

Mentre que en el 2000 el 59,5% dels contractes registrats per homes eren signats per majors de 45 anys, entre les dones aquest percentatge no superava el 40%. En el 2012, el pes d'aquest col·lectiu disminueix entre els homes (suposant el 50,5% dels contractes registrats) però augmenta entre les dones (més del 49% dels contractes registrats per dones eren de dones majors de 45 anys).

Responent preguntes

<i>Per què és important estudiar la situació de les persones majors de 45 anys en el mercat de treball?</i>	El creixent pes d'aquest col·lectiu tan a nivell demogràfic com entre el conjunt de la població activa justifiquen les anàlisi, projeccions i seguiment de la seva situació en el mercat de treball.
<i>Quin és l'impacte de la crisi en les persones majors de 45 anys?</i>	El creixement de l'atur registrat és molt més acusat en aquest col·lectiu. El 60% dels aturats de llarga durada són majors de 45 anys. El creixement de la temporalitat contractual és major.
<i>Homes i dones majors de 45 anys tenen situacions diferents en el mercat de treball?</i>	S'observa un creixement progressiu de les dones majors de 45 anys al mercat de treball. L'augment considerable de l'atur es registra entre els homes majors de 45 anys. Les noves contractacions igualen als homes a l'elevada temporalitat de les dones.
<i>Quines accions s'estan portant a terme?</i>	Les prestacions per desocupació (contributives, no contributives o complementàries) són les principals accions polítiques d'ocupació. Alhora, darrerament, el col·lectiu s'està organitzant en associacions de suport (com ara l'Associació d'Aturats Majors Actius).
<i>Cicle vital o conjuntura</i>	La situació de vulnerabilitat del col·lectiu es dona més per la conjuntura econòmica que pel propi cicle vital. Les dades històriques refermen aquesta hipòtesi. Es pot dir també, que l'estabilitat laboral anterior i la menor magnitud blindaven al col·lectiu de vulnerabilitats.

Per a més informació

Informes d'anàlisi

Observatorio de Trabajo. Informe del Mercado de Trabajo de los mayores de 45 años.

http://www.sepe.es/contenido/observatorio/mercado_trabajo/2136-1.pdf

European Commission. The 2012 Ageing Report. Economic and budgetary projections for the EU27 Member States (2010-2060)

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/pdf/ee-2012-2_en.pdf

EUROSTAT. Cap2. Older people and the labour market

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-EP-11-001/EN/KS-EP-11-001-EN.PDF

Fundación Adecco. V Informe del mercado de trabajo mayores 45 años

http://www.fundacionadecco.es/_data/Noticias/Pdf/117.pdf

Articles

Los parados mayores 45 años: panorama desolador

<http://www.fedeablogs.net/economia/?p=31563>

El doble castigo de los parados mayores de edad

http://sociedad.elpais.com/sociedad/2013/09/09/actualidad/1378762474_888755.html

Parados de larga duración

http://elpais.com/elpais/2013/08/02/media/1375472516_502505.html

Polítiques i recursos públics per al col·lectiu

Acord de govern de 17 de setembre de 2013 on es recullen les Polítiques Actives d'Ocupació de la Generalitat de Catalunya per al 2013

http://www.govern.cat/pres_gov/AppJava/govern/govern/consell-executiu/acords-govern/acordgovern-3901.html

Associació Aturats Majors Actius

<http://apmabarcelones.blogspot.com.es/>